

Niet-technische samenvatting Ontwerp-Ruimtelijk VeiligheidsRapport

*bij het ontwerp Gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan
nr 175 Afrikalaan*

*in opdracht van
Stad Gent*

Versie: 2.0

Datum: 16/05/2024

SERTIUS NV

RVR/23/01

INHOUDSTAFEL

AFKORTINGEN EN TERMINOLOGIE	B
KAARTEN EN TABELLEN	D
INLEIDING.....	E
I. ALGEMEEN	1
1. Situering	1
2. Motieven opmaken RUP	3
II. RISICO'S VAN ZWARE ONGEVALLen	1
1. Methodiek	2
1.1. Externe Risico's	2
1.2. Milieurisico's	2
2. Voorgenomen plan.....	3
2.1. Ontwikkelingen rond bestaande inrichtingen	3
2.1.1. <i>Identificatie Seveso-inrichtingen</i>	3
2.1.2. <i>Identificatie geplande ontwikkelingen</i>	3
2.1.3. <i>Beoordeling</i>	4
2.2. Geplande bedrijventerreinen	5
2.2.1. <i>Algemeen</i>	5
2.2.2. <i>Zone Z1 en deelzone Z2a – zone voor bedrijven_type Seveso</i>	6
2.2.3. <i>Beoordeling</i>	6
2.3. Stedenbouwkundige voorschriften	6
3. Domino-effecten	8
III. ALGEMEEN BESLUIT	1
REFERENTIES	1
KAARTEN	1

AFKORTINGEN EN TERMINOLOGIE

Afkorting	Omschrijving
Δ1%	Afstand waarop een ongeval nog 1% letaliteit onder de blootgestelde personen (onbeschermd en ter plaatse blijvend) kan teweegbrengen.
APA	Algemeen Plan van Aanleg
BS	Belgisch Staatsblad
BPA	Bijzonder Plan van Aanleg
BRV	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
BVR	Besluit Vlaamse Regering
DABM	Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid
FN-curve	Groepsrisicocurve Dubbel logaritmische curve die het verband weergeeft tussen de omvang van de getroffen groep <i>N</i> en de kans <i>f</i> dat in een keer een groep van ten minste een bepaalde grootte omkomt.
GemRUP	Gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan
Gevaarlijke stof	Een stof of mengsel beantwoordend aan de criteria van deel 1 van bijlage I of met naam genoemd in deel 2 van bijlage I van de Seveso III-richtlijn.
GIS	Geographical Information System
GR	Groepsrisico Het groepsrisico is de kans, per jaar, dat een aantal personen in de omgeving gelijktijdig omkomen door zware ongevallen binnen de bestudeerde onderneming.
Inrichting	Het gehele door een exploitant beheerde gebied waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in een of meer installaties, met inbegrip van gemeenschappelijke of bijbehorende infrastructuur of activiteiten (= definitie in Samenwerkingsakkoord) <u>en</u> waarop het SWA van toepassing is. Dit omvat aldus de zgn. lage- en hogedrempelinrichtingen.
IRC	Isorisocontour Lijn op een kaart die punten van gelijk plaatsgebonden risico met elkaar verbindt.
KB	Koninklijk Besluit
LPG	Liquefied Petroleum Gas (tot vloeistof verdicht brandbaar gas)
MB	Ministerieel Besluit
OVR	OmgevingsVeiligheidsRapport
PR	Plaatsgebonden risico Kans dat een persoon omkomt t.g.v. zware ongevallen in de bestudeerde onderneming, uitgaande van de veronderstelling dat deze persoon permanent en totaal onbeschermd aanwezig is op een bepaalde plaats in de omgeving van de onderneming.
RUP	Ruimtelijk UitvoeringsPlan
QRA	Kwantitatieve risicoanalyse (<i>Quantitative Risk Analysis/Assessment</i>)
RSV	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Afkorting	Omschrijving
RVR	Ruimtelijk VeiligheidsRapport
RVT	Rust- en VerzorgingsTehuis
Sevesobedrijf	Synoniem voor Seveso-inrichting
Seveso-inrichting	Synoniem voor 'inrichting' (zie hoger), alsook synoniem voor Sevesobedrijf
Seveso III-richtlijn	Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing en de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad.
SWA (Seveso III)	Samenwerkingsakkoord Seveso III Samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (publicatie in BS 10/6/2016)
SWA-VR	SamenWerkingsAkkoord-VeiligheidsRapport
Team Omgevings- effecten	Subentiteit van het Departement Omgeving bevoegd voor o.m. veiligheidsrapportage, van de Vlaamse overheid, Departement Omgeving, afdeling Gebiedsontwikkeling, omgevingsplanning en -projecten
VCRO	Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
VR	VeiligheidsRapport
[ref]	Referenties worden aangeduid door middel van vierkante haakjes. De referenties zijn opgenomen achteraan in voorliggend rapport.

KAARTEN EN TABELLEN

Hierna wordt een overzicht gegeven van de kaarten die in dit document vervat zijn. De aanduiding met '▼' betekent dat deze kaarten op het einde van dit document terug te vinden zijn.

Kaarten

- Kaart 1 ▼ Kruising consultatiezones hogedrempelinrichtingen met RUP Afrikalaan
- Kaart 2 ▼ Bedrijfsterrein Christeyns NV incl. IRC's

Tabellen

- Tabel I.1 Zones met korte duiding ruimtelijke principes en bestemmingen
- Tabel II.1 Overzicht mogelijke aandachtgebieden binnen de zones die (deels) worden overlapt door een consultatiezone
(van Christeyns NV en/of KRONOS EUROPE S.A./N.V.)

INLEIDING

Met het planvoornemen Ruimtelijk UitvoeringsPlan nr. 175 Afrikalaan geeft de Stad Gent uitvoering aan de beleidslijnen m.b.t. de omgeving Afrikalaan uit de Structuurvisie 2030 – Ruimte voor Gent. De doelstelling voor de omgeving van de Afrikalaan is een transformatie van deze economische zone naar een nieuw stadsdeel mét (efficiënt benutte) ruimte voor eigentijdse bedrijvigheid en een verweving met wonen. Centraal in het plangebied bevindt zich een Seveso-inrichting, m.n. de hogedrempelinrichting van Christeyns NV. Het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan beoogt een juridisch-planologisch kader te bieden voor de activiteiten van deze inrichting.

De zones binnen het planvoornemen situeren zich (deels) in de consultatiezone van bestaande Seveso-inrichtingen. Uit het ruimtelijk programma voor de betrokken zones blijkt dat het hierbij (ook) om aandachtsgebieden gaat (nl. gebieden met woonfunctie), zodat de plandoelstelling voor deze zones te kwalificeren is als een ontwikkeling rond de bestaande Seveso-inrichtingen in kwestie. Verder kunnen bepaalde zones binnen het planvoornemen aanleiding geven tot een toename van de populatie in de omgeving van de betreffende Seveso-inrichtingen, in het bijzonder dan van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, ongeacht de kwalificatie ervan als aandachtsgebied in de zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage [RVR-besluit]. Dit laatste kan mogelijk een impact hebben op het groepsrisico van de betrokken Seveso-inrichting(en).

Het planvoornemen biedt bovendien, zoals aangegeven, een planologisch kader voor de activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV. De bestending (en begrenzing) van deze Seveso-inrichting maakt dus deel uit van het van het voorgenomen ruimtelijke programma van het beoogde Ruimtelijk UitvoeringsPlan.

Op basis van het [RVR-besluit] vraagt het Team Omgevingseffecten, inzonderheid gelet op de grote verwevenheid tussen de verschillende functies binnen het plan, dat een Ruimtelijk VeiligheidsRapport (RVR) wordt opgemaakt.

Het (ontwerp-)RVR is opgemaakt in opdracht van de Stad Gent, Departement Stedelijke Ontwikkeling – Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning en kadert binnen het geïntegreerde planningsproces met het oog op het definitief vaststellen van het gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan Afrikalaan.

De uitgangspunten van dit (ontwerp-)RVR zijn de stedenbouwkundige voorschriften [Stedenbouwkundige voorschriften] en het grafisch plan [Grafisch plan]. Een verwijzing in dit (ontwerp-)RVR naar het Ontwerp RUP nr. 175 Afrikalaan, verder kortweg het Ontwerp RUP, staat gelijk met een verwijzing naar deze twee documenten.

Aan bedrijven waar(binnen) belangrijke hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn en die daardoor onder de Seveso III-richtlijn (en het SWA Seveso III) vallen, kunnen er risico's van zware ongevallen verbonden zijn. Om binnen de besluitvorming voor het vaststellen van het gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan rekening te houden met deze

risico's voor zowel mens als milieu wordt in het (ontwerp-)RVR een evaluatie in dit verband gemaakt. Hiervoor worden *enerzijds* de bij het Team Omgevingseffecten gekende bestaande Seveso-inrichtingen waarvan de consultatiezone een zone (deels) overlapt, meegenomen voor (verdere) evaluatie. Voor deze Seveso-inrichtingen vormt het planvoornemen dan een ontwikkeling die in het (ontwerp-)RVR verder wordt beoordeeld, althans voor zover de ontwikkeling (herbestemming) binnen de consultatiezone als een aandachtsgebied kwalificeert. Verder wordt in elk geval en los van deze kwalificatie als aandachtsgebied, beoordeeld in welke mate het planvoornemen een impact heeft op het groepsrisico. *Anderzijds* zullen met betrekking tot het geplande bedrijventerrein waarbinnen Seveso-inrichtingen niet worden uitgesloten, de relevante aandachtsgebieden in kaart worden gebracht die gelegen zijn binnen een afstand van (maximum) 2 km rond het bedrijventerrein. Het betreft hier zowel actuele aandachtsgebieden als deze die het gevolg zijn van het planvoornemen.

Het (ontwerp-)Ruimtelijk VeiligheidsRapport werd in overeenstemming met de betrokken regelgeving opgemaakt door een erkend VR-deskundige, m.n. ir. F. Maesen (erkenning 2015/VR038) van Sertius NV met ondersteuning van L. Kerkstoel en Niels Witvrouwen van Sertius NV.

I. ALGEMEEN

1. SITUERING

ALGEMEEN – Het Ontwerp-Ruimtelijk VeiligheidsRapport (ontwerp-RVR) kadert binnen het geïntegreerd planningsproces met het oog op het vaststellen van het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GemRUP) Afrikalaan.

GRAFISCH PLAN – De contour van het planvoornemen samen met de onderverdeling in zones (en in voorkomend geval de verschillende deelzones) is opgenomen in het [Grafisch plan]. De tabel I.1 hierna geeft een overzicht van deze zones met een korte algemene duiding van de eraan gekoppelde ruimtelijke principes en bestemmingen, zoals opgenomen in het Ontwerp RUP.

Tabel I.1 Zones met korte duiding ruimtelijke principes en bestemmingen	
Zone	Ruimtelijke principes en bestemmingen
Z1 (Zone voor bedrijven – type Seveso met nabestemming 'zone voor bedrijven')	Deze zone is bestemd voor industriële bedrijven_type Seveso. Seveso-inrichtingen kunnen wel maar worden toegelaten als er voldaan is aan de in Vlaanderen geldende risicocriteria én de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers.
Z2 (Zone voor bedrijven)	Deze zone is bestemd voor bedrijven, wegenis en groene ruimten. Seveso-inrichtingen zijn uitgesloten. Bedrijfs- of conciërgewoningen zijn niet toegestaan binnen de 50 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1). Publiekstreckende locaties* en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1) In deelzone Z2a zijn activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers toegelaten, voor zover deze activiteiten geen aanwezigheid van hoeveelheden Seveso-producten die aanleiding kunnen geven tot een zwaar ongeval met onaanvaardbare externe menseffecten tot gevolg, zoals bedoeld in de Vlaamse regelgeving inzake Seveso-inrichtingen, met zich meebrengen.
Z3 (Zone voor gemengde stedelijke functies)	Deze zone is bestemd voor verweefbare bedrijven, kantoren, wonen, grootschalige verblijfsaccommodatie voor studenten, detailhandel, diensten, toeristisch logies, gemeenschapsvoorzieningen, reca en recreatie, openbare en private wegenis en groene ruimten. Wonen (incl. conciërgewoningen en bedrijfswoningen), grootschalige verblijfsaccommodatie voor studenten, detailhandel, diensten, toeristisch logies, gemeenschapsvoorzieningen, reca en recreatie zijn niet toegestaan op minder dan 50 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1). Publiekstreckende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1)
Z4 (Zone voor stedelijk wonen)	Deze zone is bestemd voor wonen, diensten, detailhandel, reca en gemeenschapsvoorzieningen, openbare en private groene ruimten en wegenis. Publiekstreckende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1)
Z5 (Zone voor bovenlokale wegen)	In deze zone zijn alle werken toegelaten die betrekking hebben op de aanleg, het beheer en het onderhoud van de vereiste wegenis en aanhorigheden.
Z6 (Zone voor lokale ontsluitingswegen)	In deze zone zijn alle werken toegelaten die betrekking hebben op de aanleg, het beheer en het onderhoud van de vereiste wegenis en aanhorigheden en groene ruimten.
Z7 (Zone voor lokale ontsluitingswegen met nabestemming zone voor openbaar park)	Voor de bestemming en inrichting van de weg in zijn huidige functie, zijn de voorschriften van de zone voor lokale ontsluitingswegen (Z6) van toepassing. Eenmaal de nabestemming ingaat, zijn de inrichtingsvoorschriften van de zone voor park (Z8) van toepassing.
Z8 (Zone voor openbaar park)	Deze zone is bestemd als openbaar park. Kleinschalige constructies in functie van het recreatief gebruik en het onderhoud van het park zijn toegelaten. Publiekstreckende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1)

* locaties die zodanig ingericht zijn dat er méér dan 500 bezoekers tegelijk aanwezig kunnen zijn. Het gaat hierbij zowel om locaties in een gebouw of in een deel van een gebouw als om locaties in open lucht. Voorbeelden van publiekstreckende locaties zijn een congrescentrum met grote aula's, een (open lucht) theater, een sporthal (of terrein) met tribune of een grote dancing.

Tabel I.1 (vervolg) Zones met korte duiding ruimtelijke principes en bestemmingen	
Zone	Ruimtelijke principes en bestemmingen
Z3 en Z4	Tijdelijke inrichtingen onder de vorm van bedrijven, diensten, reca, recreatie, gemeenschapsvoorzieningen (met uitzondering van grootschalige collectieve verblijfsaccommodatie voor studenten), woningen voor noodopvang, stadsgerichte landbouw of socio-culturele activiteiten en dit voor zover de draagkracht van de omgeving niet wordt overschreden. In de zone voor gemengd stedelijke functies (Z3) en in de zone voor stedelijk wonen (Z4) zijn tijdelijke inrichtingen mogelijk. Woningen voor noodopvang zijn niet toegestaan op minder dan 50 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1). Tijdelijke inrichtingen met publiekstrekkende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1).
Alle zones behalve Z1	Stadsgerichte landbouw en kleinschalige constructies voor gemeenschapsvoorzieningen zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1).

2. Motieven opmaken RUP

Het planproces beoogt de transformatie van de economische zone van de omgeving van de Afrikalaan naar een nieuw stadsdeel met (efficiënt benutte) ruimte voor eigentijdse bedrijvigheid en een verweving met wonen. Hiermee geeft de Stad Gent uitvoering aan de beleidslijnen uit de Structuurvisie 2030 – Ruimte voor Gent. Met het vast te stellen GemRUP beoogt de Stad Gent ook planmatige zekerheid te bieden aan de Seveso-inrichting gevestigd binnen het plangebied evenwel met een begrenzing van de ontwikkelingsmogelijkheden ervan ten aanzien van de overige in het plan beoogde ontwikkelingen.

II. RISICO'S VAN ZWARE ONGEVALLLEN

De Vlaamse regelgeving beoogt de preventie van zware ongevallen die het gevolg kunnen zijn van bepaalde industriële activiteiten en de beperking van de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu. De inrichtingen die door deze regelgeving worden gevat, zijn inrichtingen waarin belangrijke hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn ('Seveso-inrichtingen'). De preventie van zware ongevallen en de beperking van de gevolgen daarvan, gebeurt op twee niveaus:

- Op planniveau: door in het beleid inzake ruimtelijke ordening rekening te houden met de noodzaak om op lange termijn:
 - een voldoende veiligheidsafstand te laten bestaan tussen enerzijds Seveso-inrichtingen en anderzijds zgn. aandachtsgebieden waaronder woongebieden, door het publiek bezochte gebouwen en gebieden, recreatiegebieden en, voor zover mogelijk, grote transportroutes [LAG];¹
 - waardevolle natuurgebieden en bijzonder kwetsbare gebieden [LAG] in de nabijheid van Seveso-inrichtingen te beschermen, indien nodig door een voldoende veiligheidsafstand te laten bestaan of door andere passende maatregelen;
- Op niveau van de vergunningverlening: door bij de vergunningverlening van bedrijven met belangrijke hoeveelheden gevaarlijke producten (de zogenaamde hogedrempelinrichtingen) de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen voorafgaandelijk te laten evalueren in een omgevingsveiligheidsrapport (OVR), zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid om ook bij de vergunningverlening van de andere Seveso-inrichtingen (de zogenaamde lagedrempelinrichtingen) gemotiveerd en binnen de grenzen van de redelijkheid, bijkomende en voorafgaandelijke evaluaties te vragen om de externe risico's te beoordelen.

Het (ontwerp-)RVR situeert zich op het planniveau. Het planvoornemen omvat als aandachtsgebieden te kwalificeren (deel)zones die zich situeren binnen de consultatiezone van bestaande Seveso-inrichtingen. Een van deze Seveso-inrichtingen maakt bovendien deel uit van het plangebied. Het (ontwerp-)RVR ziet erop toe dat door de nieuwe bestemming en/of aanpassingen van de stedenbouwkundige voorschriften, de preventie of de beperking van de gevolgen van zware ongevallen niet in het gedrang komt. Dit gebeurt zowel t.a.v. lagedrempel- als hogedrempelinrichtingen.

Overeenkomstig de opdracht voor het opmaken van het (ontwerp-)RVR wordt de algemene methodiek toegelicht en worden daarna de volgende situaties in meer detail beschouwd:

- geplande ontwikkelingen rond bestaande inrichtingen

¹ De bevinding in een RVR dat de voldoende veiligheidsafstand op planniveau wordt gerespecteerd, betekent niet dat in het kader van de vergunningverlening er geen noodzaak zou bestaan tot het verkrijgen van een afwijking op de verbodsbepaling in artikel 5.17.4.1.3. van Vlarem II.

- (ontwikkeling van) geplande bedrijventerreinen
- domino-effecten

1. METHODIEK

De methodiek voor het bepalen en beoordelen van de risico's op zware ongevallen voor mens en milieu in het kader van het RVR vindt logischerwijze zijn oorsprong in de werkwijze die al toegepast wordt bij de inplanting van nieuwe hogedrempelinrichtingen, alsook bij belangrijke aanpassingen van bestaande hogedrempelinrichtingen. In dit verband is het belangrijk te wijzen op het bestaande verschil in aanpak ten aanzien van de mens enerzijds en het milieu anderzijds, waarbij in de praktijk gesproken wordt van respectievelijk 'externe (mens)risico's' en 'milieurisico's'.

1.1. EXTERNE RISICO'S

In het kader van een omgevingsveiligheidsrapport (OVR) betreffen de risico's van zware ongevallen ten aanzien van de mens in de omgeving van een hogedrempelinrichting de zgn. externe (mens)risico's, wat meer algemeen ook 'externe veiligheid' wordt genoemd. Naast een kwalitatieve beschrijving van de scenario's voor zware ongevallen zowel ten aanzien van de mogelijke oorzaken als gevolgen (vlinderdasmodel) wordt een kwantitatieve aanpak toegepast. Binnen het kader van de kwantitatieve risicoanalyse in een omgevingsveiligheidsrapport worden risicocriteria [Code goede praktijk risicocriteria] gehanteerd voor de beoordeling van deze risico's verbonden aan de betrokken inrichting.

In het kader van de ruimtelijke veiligheidsrapportage wordt er geen onderscheid gemaakt tussen hoge- en lagedrempelinrichtingen en worden de externe risico's van zonder meer alle Seveso-inrichtingen beschouwd. De verder gegeven methodiek die zijn oorsprong vindt in de toepassing voor hogedrempelinrichtingen, is zonder meer toepasbaar² voor alle Seveso-inrichtingen.

1.2. MILIEURISICO'S

De milieurisico's zijn de risico's van zware ongevallen en dit naar het milieu toe zowel binnen de Seveso-inrichting als in de omgeving ervan. Op basis van de aanpak voor hogedrempelinrichtingen in het kader van het omgevingsveiligheidsrapport (OVR) wordt enkel een kwalitatieve aanpak gehanteerd omdat de instrumenten en bovendien ook kwantitatieve toetsingscriteria ontbreken om een analoge werkwijze als voor de mens toe te kunnen passen.

De aandacht gaat hoofdzakelijk uit naar de in de Seveso III-richtlijn opgenomen als milieugevaarlijk ingedeelde stoffen waarbij de mogelijke impact op het aquatisch milieu het belangrijkste is. In tegenstelling tot de externe (mens)risico's kan het houden van een voldoende (of 'aangepaste') veiligheidsafstand geen afdoende bescherming garanderen ten

² De methodiek kan ook toegepast worden voor bedrijven die niet onder de toepassing van de Seveso III-richtlijn vallen en waar er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

aanzien van effecten op het aquatisch milieu. Bijkomend is vanwege de grote afstand tot op dewelke impact op het aquatisch milieu mogelijk is, er steeds rekening te houden met het mogelijk aanwezig zijn van kwetsbaar natuurgebied. Om te kunnen voldoen aan de in de Seveso III-richtlijn ten doel gestelde beperking van de gevolgen van zware ongevallen voor het aquatisch milieu dienen er aldus andere passende maatregelen aan de bron en/of in het pad genomen te worden.

2. VOORGENOMEN PLAN

2.1. ONTWIKKELINGEN ROND BESTAANDE INRICHTINGEN

2.1.1. IDENTIFICATIE SEVESO-INRICHTINGEN

Het (ontwerp-)RVR houdt rekening met de bestaande Seveso-inrichtingen zoals gekend bij het Team Omgevingseffecten.³

De Seveso-inrichtingen waarvan de consultatiezone een zone binnen het plan-voornemen (deels) overlapt zijn:

- Christeyns NV

Christeyns NV staat in voor de productie van oleochemicaliën, waspoeders en vloeibare detergents voor industriële toepassingen, consumentenwaspoeders en perazijnzuur (desinfectant/bleekmiddel). Ten behoeve van haar activiteiten heeft zij naast de opslag van grondstoffen eveneens opslagruimte voor de opslag van eindproducten.

- KRONOS EUROPE S.A./N.V.

KRONOS EUROPE S.A./N.V. baat langs de Langerbruggekaai te Gent een productie-eenheid uit voor titaandioxide. De productie van titaandioxide uit titaanrijke slak en ertsen wordt uitgevoerd volgens het zgn. chlorideprocédé, dat bestaat uit verschillende stappen en waarbij gebruik wordt gemaakt van chloor.

Op kaart 1 zijn de consultatiezones van de hiervoor genoemde Seveso-inrichtingen aangeduid (waarop ook de overige hogedrempelinrichtingen zijn aangeduid met bijbehorende consultatiezones).

2.1.2. IDENTIFICATIE GEPLANDE ONTWIKKELINGEN

De zones van het Ontwerp RUP zijn gevisualiseerd op het [Grafisch plan]. De voor de beoordeling in het kader van het (ontwerp-)RVR relevante aspecten komen verder specifiek aan bod.

³ <https://omgeving.vlaanderen.be/seveso-inrichtingen> - stand op 1/12/2023

2.1.3. BEOORDELING

AANDACHTSGEBIEDEN - De mogelijke aandachtsgebieden volgens het [RVR-besluit]⁴ binnen de consultatiezone van de hoger geïdentificeerde Seveso-inrichtingen, worden opgesomd in tabel II.1.

Tabel II.1 Overzicht mogelijke aandachtsgebieden binnen de zones die (deels) worden overlapt door een consultatiezone (van Christeyns NV en/of KRONOS EUROPE S.A./N.V.)	
Zone	Identificatie mogelijk aandachtsgebied
Z1 (Zone voor bedrijven_type Seveso)	Externe gevarenbronnen (hoogspanningslijn)
Z2 (Zone voor bedrijven)	Externe gevarenbron (bedrijvigheid), gebied met woonfunctie, publiekstrekkende locatie(s)* en kwetsbare locatie(s)
Z3 (Zone voor gemengde stedelijke functies)	Gebied met woonfunctie, kwetsbare locatie(s), publiekstrekkende locatie(s)*, recreatie, externe gevarenbron (bedrijvigheid)
Z4 (Zone voor stedelijk wonen)	Gebied met woonfunctie, kwetsbare locatie(s), publiekstrekkende locatie(s)*, recreatie, externe gevarenbron (bedrijvigheid)
Z5 (Zone voor bovenlokale wegen)	Externe gevarenbron (transport gevaarlijke producten)
Z7 (Zone voor lokale ontsluitingswegen met nabestemming zone voor openbaar park)	Publiekstrekkende locatie(s)*, kwetsbare locatie(s)
Z8 (Zone voor openbaar park)	Publiekstrekkende locatie(s)*, kwetsbare locatie(s), recreatie
Alle zones behalve in Z1	Kleinschalige constructies voor gemeenschapsvoorzieningen*

* door het publiek bezochte gebouwen en gebieden, incl. recreatiegebieden, waarbij de gemiddelde aanwezigheid minstens 200 personen per dag is of waarbij op piekmomenten minstens 1000 personen aanwezig zijn [LAG]

GROEPSRISICO – Los van de kwalificatie van de geplande ontwikkelingen als aandachtsgebied wordt nagegaan in hoeverre deze ontwikkelingen een bijkomende populatie betekenen.

SAMENVATTEND BESLUIT - Uit de beoordeling in het (ontwerp-)RVR volgt dat de geplande ontwikkelingen in de omgeving van de bestaande Seveso-inrichtingen Christeyns NV en KRONOS EUROPE S.A./N.V. op een voldoende veiligheidsafstand ervan gelegen zijn.

⁴ in dit verband wordt ook rekening gehouden met de [Leidraad Aandachtsgebieden]

2.2. GEPLANDE BEDRIJVENTERREINEN

2.2.1. ALGEMEEN

Eén van de doelstellingen van het planvoornemen is een planologisch kader te bieden voor de activiteiten van de bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV, gelegen in de zone Z1 van het beoogde GemRUP.

Hoewel het ruimtelijk concept binnen meerdere (deel)zones van het planvoornemen bedrijvigheid of economische activiteiten voorziet, zijn enkel binnen de zone Z1 Seveso-inrichtingen toegelaten, met daarbij de nuance dat deze toelating maar geldt voor zover de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers.⁵

In de zone Z2 zijn Seveso-inrichtingen uitgesloten, maar binnen deelzone Z2a behoren *activiteiten* van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers weliswaar planologisch tot de mogelijkheden. Het specifieke stedenbouwkundig voorschrift stipuleert wel dat deze activiteiten geen aanwezigheid van hoeveelheden Seveso-producten die aanleiding kunnen geven tot een zwaar ongeval met onaantoonbare externe menseffecten tot gevolg, zoals bedoeld in de Vlaamse regelgeving inzake Seveso-inrichtingen, met zich meebrengen. Bij het beoordelen van de aanvaardbaarheid van de externe menseffecten van een activiteit in deze deelzone Z2a moet, zo bepaalt het voorschrift, altijd rekening gehouden worden met de potentiële aanwezigheid van kwetsbare locaties, publiekstrekkende locaties en woningen, en dit in toepassing van de voorschriften van (zone) Z3.

Het doel van voormeld voorschrift is planologisch te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid bestaat om kwetsbare locaties, publiekstrekkende locaties en woningen te realiseren. Voor het garanderen van de voldoende afstand tot een Seveso-inrichting hanteert de Vlaamse regelgeving de risicocriteria die van toepassing zijn op het *geheel* van de Seveso-inrichting [Code goede praktijk risicocriteria]. Derhalve moet voor het invullen van de voldoende afstand ten opzichte van de gehele Seveso-inrichting van Christeyns NV het risicocriterium voor het plaatsgebonden risico van 10^{-7} /jr voor kwetsbare locaties toegepast worden binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.⁶ Bijkomend zal voldaan moeten worden aan het groepsrisicocriterium hierbij rekening houdend met o.m. publiekstrekkende locaties binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

Bijgevolg maakt enkel (het bedrijventerrein van) van zone Z1 samen met deelzone Z2a het voorwerp uit van de evaluatie binnen het (ontwerp-)RVR. Bij deze evaluatie wordt

⁵ Uit de (niet-verordenende) toelichting bij het stedenbouwkundig voorschrift blijkt dat de activiteiten van Christeyns nv, GOVI en de eventuele rechtsopvolgers wel verder kunnen evolueren, maar dat het niet de bedoeling is om de omschreven activiteiten volledig te wijzigen en een nieuwe Seveso-activiteit in een totaal andere sector (zoals bv. raffinaderij, petrochemie, vuurwerkdepot of kunstmestfabriek) op te starten.

⁶ Omdat de bestemming voor de zone Z3 o.m. in wonen voorziet, moet ten minste rekening gehouden worden met het risicocriterium voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jr dat evenwel minder streng is in vergelijking met het risicocriterium van 10^{-7} /jr voor kwetsbare locaties.

uitgegaan van de planologische voorwaarde dat binnen de Seveso-inrichting enkel de activiteiten die betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers toegelaten zijn.

Binnen de evaluatie in voorliggend (ontwerp-)RVR wordt een onderscheid gemaakt tussen de aandachtsgebieden waarvoor een criterium voor het plaatsgebonden risico geldt, m.n. de gebieden met woonfunctie en terreinen met kwetsbare locaties, en de overige aandachtsgebieden. Eveneens wordt het groepsrisico in beschouwing genomen bij de evaluatie.

2.2.2. ZONE Z1 EN DEELZONE Z2A – ZONE VOOR BEDRIJVEN_TYPE SEVESO

In zone Z1 is al een Seveso-inrichting gevestigd, m.n. Christeyns NV (zie kaart 2 voor de contouren van het bedrijfsterrein) en waarbij het planvoornemen de activiteiten van deze Seveso-inrichting planmatig wil bestendigen (en begrenzen).

2.2.3. BEOORDELING

In principe zijn enkel binnen de zone Z1 Seveso-inrichtingen toegelaten, met hierbij de nuance dat deze toelating maar geldt voor zover de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers. Eén van de doelstellingen van het planvoornemen is een planologisch kader te bieden voor de activiteiten van de bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV (gewenste uitbreiding), gelegen in de zone Z1 van het beoogde GemRUP. Met de uitgangspunten van het Ontwerp RUP kan er geconcludeerd worden dat het toelaten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV geen afbreuk doet aan de vereiste van de voldoende veiligheidsafstand.

In het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren, zal de ontwikkeling in deelzone Z2a alsook in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, bepaald worden door de eerst ontwikkelde. Om te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid moet bestaan om een belangrijke populatie incl. kwetsbare locaties te realiseren, is een eenduidiger voorschrift nodig.

2.3. STEDENBOUWKUNDIGE VOORSCHRIFTEN

ANALYSE EXTERNE RISICO'S – Uit de evaluatie in voorliggend (ontwerp-)RVR volgt dat rekening houdende met de in het Vlaamse Gewest geldende risicocriteria, het Ontwerp RUP in het licht van de vereiste voldoende (veiligheids)afstand verzoenbaar is zowel vanuit de optiek van de geplande ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen als ten aanzien van het toelaten/bestendigen van de Seveso-inrichting Christeyns NV binnen de geplande bedrijventerreinen.

In het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren, zal het voorschrift voor de ontwikkeling in deelzone Z2a, en de ontwikkeling in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, bepaald worden door de eerst ontwikkelde. Voor zover de ontwikkelingen binnen deze zones in overeenstemming

zijn met de risicocriteria vanuit het oogpunt externe veiligheid, wordt de voldoende (veiligheids)afstand gerespecteerd.

Om te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid moet bestaan om een belangrijke populatie incl. kwetsbare locaties te realiseren, is een eenduidiger voorschrift nodig.

VOORSTEL ALTERNATIEVEN VERORDENEND VOORSCHRIFT – Om voor de deelzone Z2a de voldoende afstand planologisch eenduidig te verzekeren, wordt volgend verordenend voorschrift voorgesteld:

In deelzone Z2a zijn activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers toegelaten, voor zover de gehele Seveso-inrichting voldoet aan het risicocriterium voor het plaatsgebonden risico van 10^{-7} /jr voor kwetsbare locaties binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

Bijkomend dient voor de beoordeling van het groepsrisico vanuit de plannend overheid vastgelegd te worden met welke populatie rekening moet gehouden worden binnen het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt. Voorstel is om het verordenend voorschrift aan te vullen als volgt:

Bijkomend moet de gehele Seveso-inrichting voldoen aan het groepsrisicocriterium waarbij binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, rekening wordt gehouden met een populatie van x personen/ha en een verdeling inzake aanwezigheid binnen/buiten, gedurende de dag/nacht en gedurende week/weekend (populatie is nader te bepalen).

Een (mogelijks voor Christeyns NV strenger) alternatief voor dit tweeledig voorschrift is om voor activiteiten in deelzone Z2a planologisch te verankeren dat er geen zware ongevallen met relevante effecten op de mens (1% letaliteit zoals bepaald in het kader van het veiligheidsrapport) in de deelzone Z3a te verwachten zijn. Hiermee wordt verzekerd dat er vanuit het oogpunt externe veiligheid geen enkele beperking zal zijn binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

Een voorstel van verordenend voorschrift in dit verband, is als volgt:

In de deelzone Z2a zijn activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers toegelaten, voor zover aan deze activiteiten geen mogelijke scenario's van zware ongevallen verbonden zijn waarvan relevante effecten (1% letaliteit zoals bepaald in het kader van de veiligheidsrapportering) reiken tot binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

3. DOMINO-EFFECTEN

Een incident in de omgeving van een Seveso-inrichting kan een relevante impact hebben op installaties in deze Seveso-inrichting en op die manier aanleiding geven tot domino-effecten. Impact op installaties is hoofdzakelijk gekoppeld aan incidenten met brandbare stoffen en explosieven (met effecten van warmtestraling en overdruk). Meer bepaald is hiervoor typisch de aanwezigheid van deze stoffen in belangrijke bulkhoeveelheden vereist.

De bestaande Seveso-inrichting Christeyns NV bevindt zich in zone Z1. In OVR/20/11 van deze Seveso-inrichting zijn domino-effecten reeds beoordeeld.

De zones waar externe gevarenbronnen niet zijn uitgesloten, werden hoger bij de evaluatie van de geplande ontwikkelingen en van het geplande bedrijventerrein reeds behandeld.

III. ALGEMEEN BESLUIT

Algemeen – Het (ontwerp-)RVR, opgemaakt in opdracht van de Stad Gent kadert binnen het proces om te komen tot het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) Afrikalaan. Het uitgangspunt van dit (ontwerp-)RVR is het ruimtelijke programma voor de zones zoals beschreven in het Ontwerp RUP.

GEPLANDE ONTWIKKELINGEN - Inzake de geplande ontwikkelingen nabij de bestaande Seveso-inrichtingen volgt uit de hierboven uitgevoerde beoordeling dat de geplande ontwikkelingen in de omgeving van de bestaande Seveso-inrichtingen Christeyns NV en KRONOS EUROPE S.A./N.V. op een voldoende veiligheidsafstand ervan gelegen zijn.

GEPLANDE BEDRIJVENTERREINEN - Enkel binnen de zone Z1 zijn Seveso-inrichtingen toegelaten, met hierbij de nuance dat deze toelating maar geldt voor zover de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers. Eén van de doelstellingen van het planvoornemen is een planologisch kader te bieden voor de activiteiten van de bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV, gelegen in de zone Z1 van het beoogde GemRUP. Met de uitgangspunten van het Ontwerp RUP kan er geconcludeerd worden dat het toelaten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV geen afbreuk doet aan de vereiste van de voldoende veiligheidsafstand.

De conclusie van de voldoende veiligheidsafstand geldt ook in het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren voor zover de ontwikkelingen binnen de deelzone Z2a en in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, in overeenstemming zijn met de risicocriteria vanuit het oogpunt externe veiligheid.

VOORSTEL ALTERNATIEVEN STEDENBOUWKUNDIG VOORSCHRIFTEN - Om planologisch eenduidig te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid moet bestaan om een belangrijke populatie incl. kwetsbare locaties te realiseren, zijn alternatieven voor het stedenbouwkundig voorschrift van deelzone Z2a voorgesteld.

DOMINO-EFFECTEN – Algemeen zal op het moment wanneer er gedetailleerde informatie beschikbaar is aangaande een externe gevarenbron zoals o.m. installaties met gevaarlijke producten, hiermee rekening gehouden dienen te worden in zoverre die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken en/of de gevolgen ervan op de Seveso-inrichting binnen de zone Z1.

REFERENTIES

Code goede praktijk risicocriteria, 2006,

'Een code van goede praktijken inzake risicocriteria voor externe mensrisico's van Seveso-inrichtingen', 19/10/2006, verdeeld via een schrijven met kenmerk LNE/AMNE/VR/2006/8354, Dienst Veiligheidsrapportering, 11/2006.
<https://www.lne.be/code-risicocriteria>

Grafisch plan

'Grafisch plan bij het ontwerp RUP nr. 175 Afrikalaan_versie 1 d.d. 30 april 2024', nog in lijn te brengen met de [Stedenbouwkundige voorschriften]

LAG, Leidraad aandachtsgebieden, 2019

'Leidraad aandachtsgebieden', versie 2.0 - 01/4/2019, Team Externe Veiligheid

OVB

'Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning'

RSV, 2010

'Besluit van de Vlaamse Regering tot definitieve vaststelling van een gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen' van 17/12/2010.

RVR-besluit

'Besluit van de Vlaamse Regering van 26/1/2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage', BS 19/6/2007.

Stedenbouwkundige voorschriften

'Stedenbouwkundige voorschriften bij het ontwerp RUP nr. 175 Afrikalaan_versie 2 d.d. 16 mei 2024'.

KAARTEN

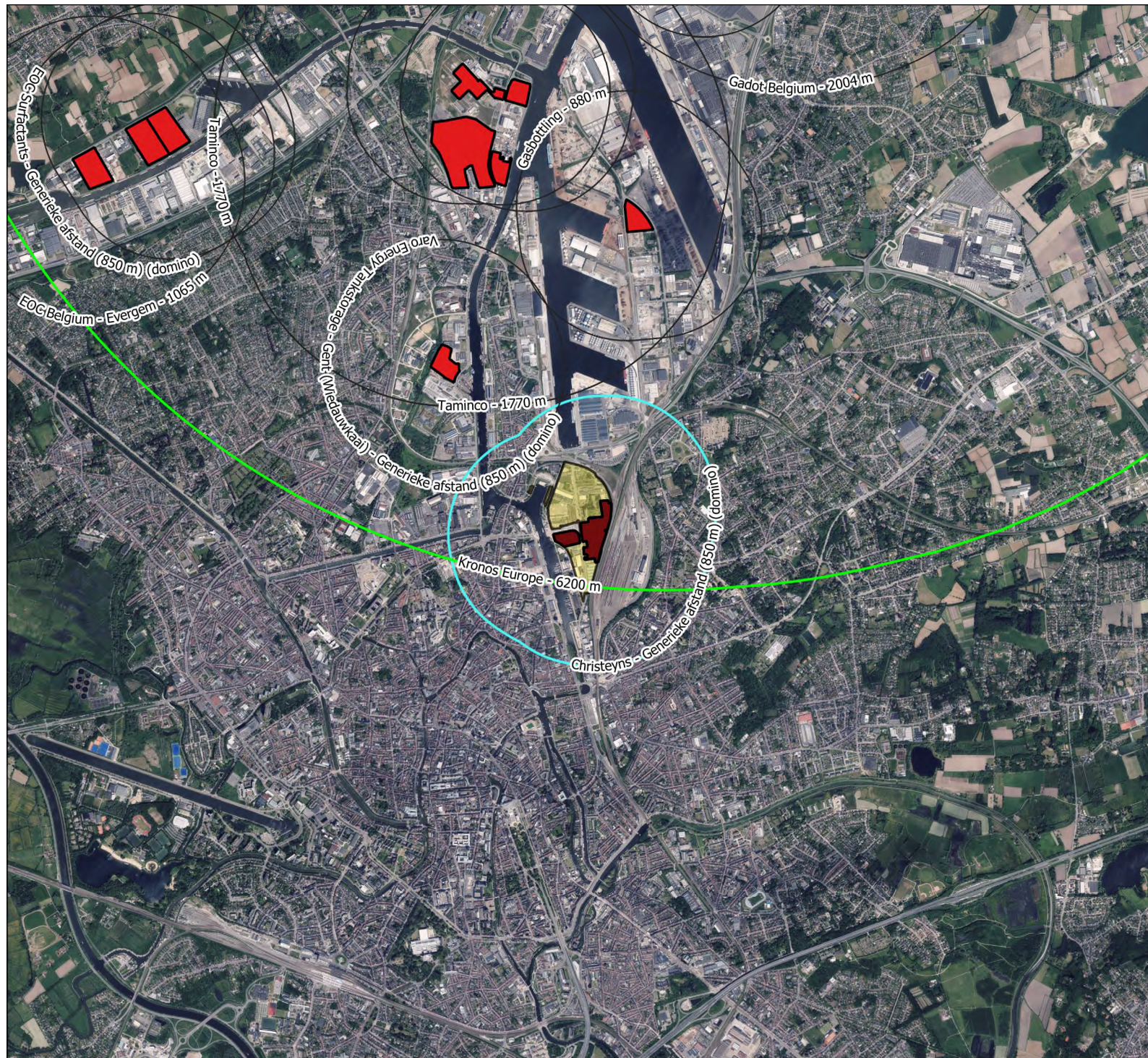
- Schets contour RUP Afrikalaan
- Gemengde zone (wonen en werken)
- Zones voor bedrijvigheid

Deelgebieden

- 1 Spie
- 2 Triferto
- 3 Kaap
- 4 Lubeck
- 5 Afrikalaan
- 6 Christeyns
- 7 Scandinaviestraat

Kaart 1 - Situering deelgebieden

- Schets contour RUP Afrikalaan
- Hogedrempelinrichting

Consultatiezones Seveso-inrichtingen:
situatie: 01/12/2023

Kaart 2 - Kruising consultatiezones
hogedrempelinrichtingen met RUP Afrikalaan

0 600 1.200 m

sertius